

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 4.2. szám
Hirdetések árszámát a szerkesztőség vételek fel

I. évfolyam. 38. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Szerda, július 10.

Háromszáz millió.

Hihetetlen hír jött Bécsből. Hihetetlen, tehát igaz. A császárvárosban tartott közös miniszteri tanácskozáson Auffenberg Móricz közös hadügyminiszter a legközelebbi delegációk munkaprogramja összeállításának kapcsán bejelentette, hogy a hadseregnek tüzérségi fő- és átszerelésre, repülőgép- és léghajóltotta alapításra, erődítményekre és egyébekre újabb háromszáz milliónyi rendkívüli kiadásra van szüksége. Ezt mondta Auffenberg Móricz és egy arcizma sem rándult meg.

Ezek után kezdjük kissé érteni, hogy miért kellett a parlamenti erőszak. A Khuen-Schönaich-féle tárgyalások alkalmával úgy Khuen, mint Schönaich több ízben ünnepiesen kijelentették, hogy azon kiadások után, melyekkel az új véderőtörvények járnak, jónéhány esztendeig új tulkiadások nem fognak következni, nem következhetnek. Ezt ígérte, fogadta szentül Lukács László is, Tisza István is, amikor a munkapárt értekezletén erről szó esett.

És ma már Lukács László elvben beígérte Auffenbergnek a háromszázmillió új követelés létesítését, a forma kedvéért még alkudozni próbál egy kicsit. Csak azt akarja kikötni, hogy az első évi Magyarországra eső ráta ne negyven, hanem csak harminc millió legyen. Csak! De sokkal valószínűbb, hogy Auffenberg fog győzni és megmarad a 40 millió!

Egészen bizonyos, hogy Khuen, Schönaich, Lukács és Tisza ígéretei után, amelyek szerint a hadsereg kiadásai nem emelhetők, normális parlamenti viszonyok között ez a legújabb háromszáz millió nem szavaztatott volna meg. Talán a munkapárt sem szavazta volna meg ezt a rutinszerű szöveget, a választóktól való félelmében. De így? Amikor az ellenzék szuronyokkal tartják vissza a parlamenttől, amikor az alkotmányos és törvényhozási rend megszűnt? Amikor az eddig elkövetett bűnök mindennél erősebb kötelékkel fűzik a munkapártot az abszolutizmussal kormányzó Lukácshoz és Tiszához és ezért mindenre, de mindenre kapható, amelyet a két ember akar? Így, csak így lehet megszavaztatni Magyarországon az új háromszáz milliót, az adott szó, az al-

kotmány, a parlamentárismus ellenére, az erőszak segítségével.

Erre kellett Lukácsnak és Tiszának június 4-ike, erre kell nekik a mandátumfosztó javaslat.

Van azonban az éremnek egy másik, szintén felette megdöbbentő oldala is. Önkéntelenül felmerül a kérdés, mire kellett a hadvezetőségnek egyszerre nyolcszázmillió korona? — Ennyire rugnak ugyanis a véderőreform kiadásai és az új követelés.

Választ ma két helyről is kapunk erre a kérdésre. Az egyiket gróf Berchtold külügyminiszter adta, aki a külpolitikai helyzettel okolta meg a hadsereg új, kolosszális követelését. A másikat a Neue Freie Presse-ben mondja el egy magasrangú katonatiszt, nyilván a közös kormány sugalmazottja, aki a hadsereg szükségleteit részletezve, cikke végén a világpolitikai helyzettel foglalkozik s azt e szavakkal fejezi be: A végzetet a monarchia nem tudja utjában feltartóztatni.

Mi ez? Háborúra készülődünk? Avagy talán már küszöbön a háború? És nem szimptoma-e az, hogy újabb nap-nap után kémekeket fognak el Németországban, a monarchiában, Angliában és Oroszországban? Vagy az, hogy minden kézzelfogható ok nélkül a legsúlyosabb pénzügyi szükségben van a monarchia s a nagy pénzügyezetek eddig még nem tapasztalt fukarsággal szorítják a garast? Mit jelentenek ezek az egybehangzó szimptomák?

Annyi bizonyos, hogy valami nagy dolog készül a diplomácia kulisszái mögött.

És amikor ilyen nagy események vetik előre árnyékukat, meggyalázva, jogaitól, alkotmányától, törvényhozásától megfosztva, belső rend és oltalom nélkül áll szegény Magyarország, várva a végzetet, melyet «nincs módjában feltartóztatni».

Az azonban egész bizonyos, hogy a háborúra készülődő monarchia nem fogja tulzolt mértékben hasznát látni annak a kipróbált nyolcszáz milliónak, ha Magyarország ki nem szabadul ma gyalázatos és rettenetes helyzetéből, ha a törvény uralma helyre nem állíthatik, ha Tisza, Lukács és a többi alkotmánytörő el nem veszik méltó büntetésüket.

Régi olimpiádok.

Akármilyen nagy világesemény lett az 1896-ban új életre keltett olimpiádokból, a mai jelentőségük igen csekély ahhoz képest, ami a régi görög világban volt, körülbelül ezer esztendeig. Az utolsó «igazi» olimpiád, a kétszázkilencvenharmadik, — Krisztus után 394-ben, Teodóziusz császár idejében volt, tehát másfél évezred múlt el, mire az ambiciózus görögök újra életet nem fújnak az olimpiádba, — persze most már nemcsak a görögység, hanem az egész világ számára. A görögöktől most már csak a fogalom és az új kezdés származik, mert bizony az olimpiai versenyeken igen számbavehetetlen módon szerepel a görögység. Az ezeröttszáz év alatt kevés maradt meg a régi görög vérből, viszont a távol nyugaton vaslegények nőttek a félignyers pecsenyék barbár földjén. Az olimpiád görög műszavai is eltűnnek az angol sport-szótár erdejében.

Az, persze, ami a görög olimpiád volt, az új olimpiád sohasem lesz, de egyáltalában semmi testgyakorlás, — semmi sport, akárhány millió lelkes ember olvassa kíváncsian a stockholmi telegramokat. A görög kultúrának legnagyobb ünnepe volt az olimpiád és nem kisebb ember, mint Burckhardt mondja, hogy a görög szellem példátlan fejlődése az «agón»ból, a testi ügyességnek versenyéből indult ki.

A torna műveléséből származott a faj szépsége; a verseny az ambiciónak óriási hajtóereje lett, amely a szenvedélyt a legnagyobb csigázta, de az eredményeket is; vallásos szertartásokból, a halotti áldozatok ünnepi játékaiból fejlődött az agón. Minden ilyen ünnepség és játék közt az olimpiád lett a legnagyobb és legnevezetesebb, ilyenkor az egész nép szíve abban az egy érdeklődésben dobbant össze.

Pindaros dalaiban él az az óriási lelkesedés, az a nagy büszkeség, ami az olimpiádon megnyilvánult. — Régi mitológiai játékokból lett világtörténelmi nevezetességgé az olimpiád.

Először csak futóversenyek voltak. A tizenharmadik olimpiádon volt először a pentathlon, az ötszörös mérkőzés, amely az ugrást, futást, a diszkoszdobást, a dárdatétést és a bir-

kózást foglalta magában. Az ugróknak nekifutás nélkül ötven lábnyit kellett ugrani, vagyis körülbelül tizenhat métert, de alighanem hosszú rudakkal segítettek magukon.

A diszkoszdobásnak csak a távol-sága számított, a dárddával célba is kellett találni. A birkózásban az volt legyőzve, akinek a válla háromszor érte a földet.

A huszonharmadik olimpiádon behozták a boxolást, ólmos bőrkeztjükkel, a huszonötödiken a kocsiversenyt. A hatvanötödiken a futást azzal nehezítették meg, hogy a futókra a nehéz gyalogság («hoplitai») teljes felszerelését adták: pajzsot, sisakot és lábpáncélt. A testi mérkőzésekhez később mások is kapcsolódtak. — Festők és szobrászok állították ki a legújabb alkotásaikat, költők a verseiket szavalták, filozófusok a rendszertűknek híveket kerestek.

A politika

és az aratási szabadság

Itt van az aratás. A kormány ismeretes módon megszavaztatta a véderőt s ezzel megszámlálhatatlan milliókat követel az országtól. Ezzel szemben a katonaságnál néhány év óta rendszeresített és jól bevált aratási szabadságolásokat az idén minimumra csökkentették és ezzel újabb csapást mértek az ország gazdaságára. Amíg egyrésztől szédületes fokozatban emelik a közterheket, addig másrésztől újabb és újabb csapásokat mérnek az ország gazdasági érdekeire. Kifejezetten a politikai helyzetre való hivatkozással redukálták az idén az aratási szabadságra menő katonák számát. Kell a ákatona, hogy a parlamentben törvényt tudjanak hozni, az ellenzék távol tartsák a képviselőháztól és hogy a szintén törvényalkotásra berendelt csendőrséget pótolják. — Budapestén két csendőr őriz minden rendőrt.

Ide jutottunk a mostani gyönyörű politikai helyzetben, hogy a katonák nem mehetnek aratási szabadságra, mert részben állandó készenlében kell lenniük a kaszárnyákban, részben a politikai szolgálatra berendelt csendőrséget kell pótolniuk. Az a munkacsoport pedig, amely ezzel elvonatik az aratási munkálatoktól, igen érzékeny veszteséget jelent az ország gazdaságára.

Ugyanakkor tehát, amikor az országtól aránytalanul több áldozatot kívánnak, gazdaságilag meggyöngyöztük. S ezt nevezik nálunk bölcsek kormányzásnak.

Névszerinti szavazások a közgyűlésen.

A polgármester a törvényhatósági bizottság tagjaihoz a következő értesítést küldte:

Tisztelettel értesítem, hogy a folyó évi július hóban tartandó törvényhatósági bizottsági rendkívüli közgyűlésen a következő ügyekben fog névszerinti szavazás tartani:

1. A Schäfer Dévid tulajdonát képező Hüvelyes-utca 11. számú házasteleknek kisajátítás útján leendő megszerzése felett (harmadikban.)

2. A Blattner Kálmán tulajdonát képező Vörösmarty-utca 6. számú házastelek megvétele felett (harmadikban.)

3. A Tihanyi József tulajdonát képező Miklós-utca 23. számú házastelek megvétele felett (harmadikban.)

4. A Máv. szénszerelő telep kibővítéséhez szükséges városi földterület eladása, illetve kicserélése felett (másodikban.)

5. A Kiss József tulajdonát képező József kir. herceg-utca 24. számú házastelek megvétele felett (másodikban.)

6. A városi tulajdonát képező Széchényi-utca 36. számú teleknek a szabályozás folytán visszamaradó részének a Debreczeni Dal-egylet részére átengedése felett (másodikban.)

Debreczen, 1912. évi július hó 5-ik napján.

Kovács József,
polgármester.

A „Hét” a debreczeni „irmodor”-ról.

A „Hét”, a magyar revük legelőkelőbbje a következőkben foglalkozik Kovács József cenzuráskodásával, amelylyel megakartja rendszabályozni az Uj Debreczen „irmodorát”. Ime a közlemény szóról-szóra:

«A debreczeni polgármester urnak nagyon hálás lehet a magyar újságírás, avagy még inkább a magyar újságírók. A polgármester ur kirohant a sajtó ellen és hivatalos fogalmazásának gyarló kis bizonyosságával lerántotta a leplet valamiről, amit mi újságírók nagyon régen tudunk, amit azonban végre a nyilvánosságnak is jó lesz tudomásul vennie. A magyar újságírókat ujjában ott ütök, ahol krik és éppen azok, akik nem tudnának ellenni az újságok és az újságírók nélkül. A magyar közönség ma együtt él az újságjával és nincs az országban semmi olyan foglalkozás, amely mégis annyi kiméletlen és rosszakaratu kritikának lenne kitéve, mint az újságírás. Ez nagyon természetes is, mert az újságírókat kritizálni könnyű. Az újságírók először is csak a szellem fegyvereivel

üthetnek vissza és nem a szuronyos önkényuralommal, de meg aztán az újságírók állandóan kiteszik magukat annak a kritikának, amelytől mindentéle más szakma félve óvakodik. Így az emberek könnyen készen vannak azzal a kritikával, hogy az újságírók feldületesek és nem állnak elég szellemi szinten. De tessék csak egy kis összehasonlítást tenni. A debreczeni polgármester levelet írt, olyan levelet, amelynek «irmodora» és nivója miatt a legprimitívabb krajcáros lap szerkesztőségében is ajtót mutatnának a volöntörnek. Pedig Debreczen város polgármesterének lenni elég előkelő pozíció, amely némi szellemi kvalitásokat is megkövetelhet. Nagyon köszönjük Debreczen polgármesterének ezt a levelet, igazán nagy örömet szerzett nekünk akkor, amikor bemutatta, hogy mi a nivókülönbség az újságírók és azok között, kik az újságírókat kritizálják.»

Játszik a kormány.

A szavazási jogosítvánnyal...

A kormány bolondgombái és maszlagai között első helyen áll az, amit a választói reform alakjában akar beadni a jó magyar nemzetnek. Őszszel ők lesznek az álválasztói reform legnagyobb harcosai az már is bizonyos. Hogy milyen lesz ez a «reform», arról felvilágosítást nyújt az a tény, hogy a kormány a szavazati jogot többek özt ahhoz is öti, hogy a szavazók efl tudják mutatni a népiskola hatodik osztályának elvégzéséről a bizonyítványt. A jövő tanévben már életbe lép az új bizonyítványok használata. A bizonyítvány a következőket tartalmazza:

Az 1908. évi XLVI. törvény 7. §-a alapján bélyegmentes.

törzskönyvi sz. 191. tanév.
ELEMISKOLAI
VÉGBIZONYÍTVÁNY.

aki községben, vármegyében, országban évi hó n született és vallásu, az elemi iskola mind a hat évfolyamát az 191 iskolai évtől 191 iskolai év végéig tartó időben szabályszerűen elvégezte s ilykép az 1868. évi XXVIII. t. c. 1., 48. és 49. §-ai által megszabott mindennapi tankötelezettségnek eleget tett, ennek időtartama alatt az elemi népiskolában magaviseletét és az elemi népiskolai tantárgyakban általában eredményt tanúsított: imi, olvasni tud, valamint az 1907. évi XXVII. t. c. 19. §-ának megfelelően mint anyanyelvű gyermek gyermekgyondolatait előszóban és írásban érthetően ki tudja fejteni.

Nevezett az elemi népiskola évfolyamai közül

. iskolában végezte.

Minek hiteléül jelen bizonyítvány az 1908. évi XLVI. t. c. 7. §-ban foglalt rendelkezésnek megfelelően aláírott, az iskola pecsétjével megerősített és kiadott.

Kelt
P. H. igazgató (tanító).

A portugál royalisták lázadása.

A portugál royalisták mozgalma, melytől egy idő óta tartottak, csakhogy lázadásba tört ki. Spanyolországból betörték a királypártiak a portugál köztársaság területére. A portugál határon levő Tuy spanyol városkában gyülekeztek mintegy százötvenen és a sötétség leple alatt átgázolván a Minho folyón, megtámadták Valença portugál határerődítményt. Egész délelőtt a falak alatt táboroztak, majd sikerült hataimukba keríteni a pályaudvart, de azután a köztársasági csapatok visszakergették őket spanyol területre, ahol fogásra jutottak. Tuy város katonai parancsnoka előkészületet tett arra, hogy a spanyol határ békéje érdekében esetleg fegyveresen lépjen közbe.

Az orensei kormányzó táviratilag a következőket jelenti a belügyminiszternek: Tuyból érkezett hivatalos jelentések szerint a harc, mely múlt éjjel Valenzánál folyt, a royalisták rendetlen futásával ért véget, akik minden irányban menekültek. Sepulvera hajóhadnagy, a royalisták vezére, egy orvosi tábort elhagyta, 9 altiszt és 40 royalista a nemzetközi hidon mentek át. A spanyol hatóságok föltartózták és Tuy parancsnokának átadták őket.

Veszedelemet jelent, hogy az északnyugati határvidék lakossága a monarchistákhoz szit és több községben fellázadt, épületeket rombolt, távirővezetéseket vágott el, de a kormánycsapatok csakhamar rendet teremtettek. A royalistáktól fenyegetett vidéket katonaság tartja megszállva s elfogja a lázadókat.

Egy Cunha nevű ember házában, akit legutóbb összeesküvéssel vádoltak, de azután szabadon bocsátottak, fölrobbant egy bomba. Cunha halva találták. Több ember megsebesült.

A spanyol belügyminiszter a portugál ügyvivő látogatását fogadta, a kinek megígérte, hogy gondoskodni fog róla, hogy a határt jobban őrizzék.

Ajánlkozás.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tjtokban rajongva dédelgetett álmodom, hogy újságíró szeretnék lenni. De nem ám amolyan kis helyi kiadó, aki a rendőrségen és a gyepmesteri telepen szerzi a riportokat, hanem valamely nagy napilapnak nagy eseményekhez kiküldött tudósítója. Pl.: a főszerkesztőm elem állna egy napon és így szólna: Nézze, kedves Stiglicz, a többi újságok csúfolni fognak minket, hogy nekünk még nincsen kiküldött tudósítónk. Itt van Önnek egy 1000 dollárról szóló utalvány, utazzon el azonnal Csikagóba, interjúolja meg Taftot és Rooseveltet és általában küldjön kábelen kimerítő tudósítást az amerikai elnök választásáról. En természetesen azonnal elutazom, odakinn találkozom Luigi Barzinivel és együtt megyünk a konvent gyűlésére. Mikor az ajtóhoz érünk, én gáncot vetek Luigi Barzini lába elé, ő elesik és én hamarabb értesülök az eseményekről, meg a lapom is, mint a Corriere Della Sera.

Sajnos, mindez csak álom és én kínosan rágom a tollat, hátha tudnék valamit írni, amit a lapok elfogadnának. Minden hiába én azon veszem észre magamat, hogy rosszul vagyok, mert az egész tollszárat meg ettem és már a pennánál tartok. Itt abbahagyom a rágást és megpróbálok egy kicsit gondolkozni, de ezzel is mindjárt felhagyok, mert ez a szokatlan munka nagyon kimerít. Később az jut eszembe, hogy valami aktualitást kellene írni, például a nyaralásról, mikor a tekintetem egy vidéki újság vezércikkére esik. «Mit csinál Nyáron?», ez volt a címe a kis elmefuttatásnak és abban a pillanatban pokoli terv villant meg az agyamban: lemasolom a cikket és beküldöm egy újságnak. A gondolat olyan abszurdumnak tetszett, hogy feltétlenül végre akartam hajtani. Elvégre, a cél szentesíti az eszközt és én mindenáron írni akartam valamit. Már láttam magamat képzeletben az újság hasábjain, mint «lapunk illusztris publicistáját» emlégetni. A nagy fővárosi lapok vasárnapi vezércikkirója leszek. Papp Zoltán deprotegál egy irodalmi társaságba és Molnár Ferenczel szemben 7 és fél szótbbséggel beválasztanak. Szűkebb hazámban egy nagyszabású értekezésemmel elnyerem a helyi irodalmi egyesület 47 korona 53 fillérenyi irodalmi díját és Pósa Lajosnak és Beöthy Zoltánnal egy sorban fognak emlegetni.

Ezeket képzeltem el a fenti cikk lemasolása alatt és azon éjjel boldogan álmodtam tovább a Parnasszusról. Másnap reggel döbbenetes dolog történt. Kezembe vettem egy másik vidéki újságot és — nyilatkoz meg, oh egék — az általam lemasolt cikket: «Mit csinál nyáron?» szó ról-szóra olvastam benne.

Ez azonban nem riasztott el engem a pályától és kérem, sziveskedjék közölni velem, hajlandó-e engem, mint alkalmi cikkíróját szerződtetni a nyári hónapokra való tekintettel?

Marcellus.

Kiderült rendőri brutalitás.

Szegeden egy járásbírósi tárgyalás alkalmával felháborító rendőri brutalitás derült ki, mely elzöldte egy fél évvel történt. Az eset a következő:

A múlt év decemberében Németh Antal lovasrendőr feljelentést adott be a járásbíróshoz, amelyben elmondja, hogy december 3-án éjjel 11 órakor Sipos Mátyás Csöngöle kapitányság 382. sz. tanyáján Bitó Lajos, Csuri János és Körösi István legények tiltott szerencsejátékokat játszottak. Ez alkalommal Németh Antal rendőr, aki Muhari János lovasrendőrrel jelent ott meg, lefoglalt egy játszma kártyát. A járásbíróshoz most tárgyalta ezt a bűnügyet. A három vádlott azt vallotta, hogy ők nem kártyáztak, hanem csak látogatásban jártak Siposéknál. A rendőrök éjnek idején behatoltak a tanyaházba, durván rájuk kiáltottak és a kártyák előadását követelték. Amikor ők azt hangoztatták, hogy nem kártyáztak, a rendőrök ügyet sem vetettek védekezésükre és kardlappal akarták őket kivenni a tanyáról. Németh János lovasrendőr pedig egyszerűen felpofozta Bitó Jánost. Ezután a rendőrök

telforgatták az egész házat, míg végre az egyik fiókban csakugyan találtak egy játszma kártyát, melyet bűnjelként magukkal vittek. Németh lovasrendőr ezzel szemben azt vallotta, hogy azon az éjszakán Muhari nevű rendőrtársával őrájraton volt, amikor észrevette, hogy Siposéknál még éjjel 11 órák is világosság van. Halkan az ablakhoz mentek és benézvén, látták, hogy odabent kártyáznak. De hogy mit játszanak, azt nem tudták kivenni. Mikor aztán benyitottak a szobába, akkorra már a legények eldugták a kártyát az almáriom fiókjába. Sipos Mátyás, a gazda azt vallotta, hogy vendégei nem kártyáztak, de azt is állítja, hogy Németh rendőr többször arculátta Bitó Lajost. A járásbírósgé e vallomások alapján a három vádlottat felmentette, s az ügyészi megállított indítványára a rendőrök részéről fennforogni látszó hivatalos hatalommal való visszaélés elbírálása végett az iratokat áttette a királyi ügyészséghez. Most tehát a rendőrök kerülnek a törvény elé. Az egyik rendőrt, Muhari Jánost különben már elérte a végzete. Egy hónappal ezelőtt ő volt az, akit egy tanyaházban a járszolhoz kötötték és vasvillával véresre vertek. Támadói, akik az az ügyészség fogházának lakói, gyilkosság kísérlete miatt, azt vallják, hogy a támadást Muhari kezdte, aki karddal támadt rájuk és ők csupán önvédelemből cselekedtek, a mikor Muhari a járszolhoz kötötték és elverték.

Zilahy Gyula vasuti balesete.

Zsül: a debreczeni színház agilis igazgatója most indult budapesti, illetve gödöllői nyaralójából Máramaroszigetre, hol a debreceni társulat vasárnap este kezdte meg három hónapos színházi idényét. Zilahy sietett a gyorsal robogni szigetre, hogy az első előadáson ott lehessen.

Zilahy Zsül tervezi, a sonkászemle végez.

A szatmári állomásra berobogó gyorsvonat csak pár percet vár, míg a postát felveszi és indul: be sem várja a hirdetett 8 percet.

Zilahy a vonatról leszáll: a peron telve utasok- és Szatmár város intelligenciájával. Nők, férfiak, akik között Zilahy számos ismerőseit találta, kik az országos nevű színház direktort kedvesen köszöntették. Itt van Zilahy! — Szervusz Zsül! — Ő viszont üdvözölte ismerőseit és mosolygó arccal fogyasztotta a sonkászemlét és a gyors elindult. Erre Zsül szeme kitért. Hopp fenetere mentte! futásnak indult, de a hivatalnok urak feltartóztatták.

Lejni nem, csak látni kellett volna Zilahy művészi bohém arcát, szemét, száját, hol megakadt a sonkászemle.

A vonat elrobogott. A perronon néma csend. Zilahy néz a vonat után, aztán megfordul a közönség felé, erre kitér egy titáni általános nevetés. Zilahy arca elkomorodik. — Mély csend. — Zilahy megszólal: baj, baj... de minden úgy van jól, ahogy van!

Zilahy akarva, nem akarva, Szatmáron három óráig kedves vendége volt — míg újabb vonat nem indult — szatmári barátainak, akik között nagyon szellemesen és kellemesen csevegte el a szatmári vasuti balesetét.

A sajtóparazita orvtámadásai.

Hogyan osepészi be a lapokba gaz rágalmaikat?

Balassa Sándor álhírlapíró, ez a sötétlelkű gazember érdekes és alávaló módon próbálkozik meg aljas, tendenciózus rágalmainak a lapokban való becsempészésével. Ime, most, amikor kenyértörésre kerül a dolog, a tisztességes debreczeni sajtó egyetlen-egy tagja sem azonosítja magát ezzel a jellemtelen újságíró-perditával.

Már egyszer lelepleztük, hogy a «Debreczeni Nagy Újság»-ban a fellelősszerkesztő tudta nélkül becsempészett az «Uj Debreczen» ellen egy főmédvényt, legutóbb pedig a fővárosi lapokat igyekezett és igyekezik félrevezetni rágalmaival. Néhol beugrottak neki, de még ahol hitelt is adtak ideiglenesen rágalmainak, mint például a «Független Magyarország»-nál — így irnak az «Uj Debreczen» ügyéről:

— **A debreczeni cenzor.** Megemlékeztünk arról, hogy a debreceni polgármester erélyes levelében mondott bírálatot egy Debreczenben megjelenő újságról, az Uj Debreczenről. Ukáz volt ez a levél a laphoz és figyelmeztette arra az Uj Debreczenre, hogyha az «irmodor»-át meg nem változtatja, a hatalmában lévő eszközökkel betiltja a lap utcai árusítását és kobozni fog. A levél nagy mebotránkozást keltett mindenütt, de különösen az újságok körében, a mely a sajtószabadság eklafans megsértését látta az esetben. Az újságok, mi is elmondottuk a véleményünket a debreceni polgármester önkényeskedéséről. Pár nappal rá a többi debreczeni redakció azzal a fölvilágosítás-sal jötttho z zánk, hogy önkényes szolute nem azonosítják magukat ebben az esetben sem az Uj Debreczennel és éppenséggel nem háborodnak föl az eseten, sőt helyeslik a polgármester eljárását, mert — az Uj Debreczen nyóvtan, laikusokkal megcsinált és szimpátia nélküli újság. És kérték arra, hogy erre való tekintettel mi is az ő álláspontjukat fogadjuk el és csapjunk föl mi is helyeselni a cenzurázó polgármester cselekedetét. Nekünk pedig ma is, a debreceni felvilágosítások után sincs más szavunk, mint amit már megirtunk. Ma is épp úgy elítéljük, épp úgy kikérjük, jogtalanak és önkénykedőnek ismerjük el a debreceni polgármester ur levelét, mint akkor. Az a levél, amely előírta, hogy ezentul csak úgy meg úgy szabad írni, amely fenyegetett, hogy ilyen meg ilyen hangot használni nem szabad, teljes cenzurának indult. Már pedig egyetlen egy józan gondolkodásu embernek sem szabad eltérni, hogy csak kísérelt is történnék a sajtó megcenzurázására. Ugy is, hova-tova, ha így tartanak a viszonyok, Oroszországba silyed bele a nemzet, hát még, ha elnézzük, hogy incifinci kis polgármesterek egy-

szerre nagyhatalomnak érezzék magukat és rászóljanak a sajtóra: így nem szabad írni, mert ha így írtok, elkoboztatlak benneteket. — Igen is, mi az álláspontunk helyességétől áthatva, úgy érezzük, hogy az egész debreczeni sajtónak ez esetből kifolyólag egyöntetű állást kell foglalni a cenzura jogát gyakorló polgármester ellen. A sérelem itt a sajtószabadságon esett és **semaniféle személyes kérdésnek, szimpátia dolgának itt fölcsinre kerülni nem szabad.** Nem szabad avval a megokolással, hogy jó az a lap, vagy rossz, hogy hivatlan emberek csinálják, hogy nem üt meg bizonyos nivót — a segítséget megtagadni. A sérelem egy újságon esett meg (mellékes az, hogy ez az újság milyen) és így magán az egész sajtón. És ezt a sérelmet eltérni nem szabad. Kitérő precedens lenne ez a jövőre, amikor majd talán nem az Uj Debreczen, hanem más újságok ellen akad kifogása a polgármester urnak. Az ilyen kapciáskodást, önkényeskedést **éppen az önérzetes, a jó és izlése sajtónak kell letörni.**

Balassa Sándor tehát az összes debreczeni szerkesztőségek nevében informálta a fővárosi lapokat. Már most kérdezzük: mely szerkesztőségek azonosították magukat Balassával?! Hát nem aljas, perfid gazember ez a Balassa, rágalmaz, hamisít és orvtámadó módjára «informál».

Ime: ez Balassa Sándor! Tisztában lehet ezek után Debreczen közönsége, hogy milyen ember teljesít itt «hírszolgalatot». Nem ember ez — hanem aljas perditá!

Beütött a villám a sóstói fürdőbe

Egész Szabolcs vármegyében emberben, vagyonban komoly pusztítást vittek végbe az utóbbi napok nyári zivatarai. Több helyen ölt embert a villám, amely most a Sósfürdőn okozott nagy rémületet és csinált tekintélyes kárt.

A legutóbbi zivatar alkalmával történt a villámcsapás. A nyári viharban a fürdőtelep környékén egyre másra sujtott le a villám, kidöntve terebélyes fákat. A telep lakói rettegve látták a vihar tombolását, mikor egyszerre fűlsiketítő dörejreszkettette meg a levegőt.

Néhány másodpercig vakító fényben uszótt a telep, aztán dermesztő csőnd és sötétség borult a fürdőre. A telep lakói csak percek múlva tértek magukhoz a rémülettől és igyekeztek megtudni, hogy mi történt.

A villám a fürdő kéményébe csapott bele, aztán végig futott, be a gépházba, ahol a gépész és fűtő-

állottak. Amint a villám a gépházba ütött, mindkét ember eszméletlenül terült el. Nem lett azonban az első rémületen kívül egyéb bajuk, — mert a villám éppen közöttük csapott le, de az áram egyikőjüket se érte közvetlenül.

A villám megrongálta a kazánt, szétverte a villamos-motort és egyéb géprészt is összezuzott.

Az egyik kazánt persze nyomban üzemen kívül helyezték és most a másik segítségével igyekeznek ellátni a vízszükségletet. Doktor Armin iparfelügyelő már megvizsgálta a villámsujtott gépeket, amelyekt néhány nap múlva sikerül teljesen rendbe hozni és üzembe helyezni.

Gyermekdivat.

Az iskolaévek már vége van. Péter és Pál napján kiosztották a bizonyítványokat — s most már senkit sem köt a város poros utcáihoz, fűlledt levegőjü házához a gyermeki iskolakötelessége s akik még itt vannak, azok is már az utolsó előkészületeket végzik. Ezeknek az előkészületeknek legfontosabb része a gyermekek garderojba. Valami olyant kellene találni, amit a kis ördögök sem tudnak eltérni, ha ugyan van olyan matéria, ha van ilyen ruha.

Ilyen persze nincs s így még mindig csak azt mondhatjuk, hogy legjobb és legtartósabb gyermeköltöny: a tiroli ruha fiuknak is lányoknak is. Természetesen ezt csak most viselhetik nyáron, akik hegyek közt hűvös vidéken nyaralnak. Az ilyen fiu-ruhát legalkalmasabban készíten kaphatja az ember, még pedig lehetőleg bőrnadrággal. A leányruha összeállítására pedig egészen egyszerű és nagyon olcsó is. Stílusos is az ilyen ruhácska a hegyek között, olcsó is és mindenképp tartós.

Amde ezek a csinos és általánosan kedvelt ruhácskák csak hűvösebb vidékeken hordhatók. Melegebb vidéken tehát másfajta ruhácskákról kell gondoskodni. Különböző ezek a gyermekek-nyaralóruhák csak egyszerűségükben és olcsóságukban különböznek a szezon-ruháktól. A 12 éves lányok számára például nagyon alkalmas a kék egyszínű voile-ruha, amely, ha a lányka kicsi és kacér, s a szülők szeretnék, ha nagyobb-nak látszanék, csikos zefirből vagy voileből is készíthet.

Igazán nincs sok értelme annak, hogy a gyermekek nyári ruhája számára valami drága szövett választjunk. Minden ilyen ruhácska csak egy szezonra szól, mert jövőre ugyanis kinővik s akkor tul kell adni rajta. Mindenesetre azonban az ilyen ruhának a széleken széles behajtásokat kell csinálni s így esetleg a következő évben is lehet még próbálkozni vele.

Fiuk részére a nyári szezonra is legalkalmasabb a nagy galléros matróz-ruha, amelyet éppen a melegebbre való tekintettel nem szövettől készítenk, hanem angol vaszonból, vagy más ilyen könnyű és lenge kelméből. Legalkalmasabb azonban azt is, mint általában fiuruhatat, készíten venni, mivel a nyári szabónő éppen fiuruhatban nem tulságosan hasznavehető, az anyag pedig így kicsiben vásárolva, sokkal drágább, mintha készíten vennők az egész ruhát.

A közmegevetés fertőjében. HIREK.

(Balassa Sándor nem tud felelni vádjainkra. Másról beszél, amikor leleplezik gazságait. Folytatjuk a Balassa bünkrónikáit.)

Balassa Sándor kereskedőségét és álhírlapíró ismét tanúbizonyságot tett analfabéte voltáról. «Nyilt-terezik» a kis hamis, Balassa Sándor, maga alávaló, jellemtelen gazember, úgy sem kerüli el a sorsát. Akármit tesz, akár hogy rugdalózik — mi könnyörtelenek leszünk. Piszkos, hazug és bornirt cikkére nem válaszolunk. Ez az aljas fráter már rég eljárt az ahhoz való jogját, hogy vele tisztességes újságírók polemiába keveredjenek. Mi folytatjuk tovább az operációinkat, kivágjuk ezt a parazitafekélyt Debreczen társadalmából.

Kacagni való igazán Balassa pimasz kertelése. Balassa Sándort az «Uj Debreczen» a következőkkel vádolja meg:

Balassa Sándor:

1. közönséges váltócsaló,
2. piszkos panamista,
3. jellemtelen hazug fráter,
4. sikkasztó gazember,
5. erkölcstelen perdita,
6. halottrágalmazó néna.

És mit tesz ezekre a vádakra Balassa? Ahelyett, hogy tisztázná magát a súlyos vádak terhétől, amelyeknek árnyéka is elegendő, hogy valakit örökre megsemmisítsen: Bodóné módjára másról beszél, amikor gazságait számon kéri tőle. Mégis csak arcátlan fráter ez a Balassa. Tegnap adatokkal, tárgyilagos bizonyítékokkal bizonyítottuk be Debreczen közönségének, hogy ez az alak egy közönséges váltócsaló és sikkasztó gazember — neki pedig egy szava sincs ezekre, hanem szégyenletes bizonyítványt adva ki magáról — nyilttérben piszkolódik.

Mi azonban nem térünk el attól, amit magunk elé tűztünk: leleplezzük ezt a panamista gazembert. Azt hisszük, tegnapi cikkünk után nincs senkinek sem kétsége afelől, hogy Balassa Sándor közönséges váltócsaló és sikkasztó.

Van adat a kezeink közt elég! Balassa Sándor egy ízben azt hirdette, hogy «Csók» cím alatt egy könyvet fog megjelentetni. Az előfizetési pénzeket felszedte, de természetesen a könyv sohasem jelent meg. Hát nem közönséges sikkasztó ez az «ember»?

A levélboríték.

Most ősszel lesz két esztendeje, hogy Kontsek Géza nagykereskedő a debreczeni sajtó képviselőit meghívta egy délutánra és bemutatta nekik a város határában levő nagy kereskedelmi kertészeti telepét. A dolog lényegéhez tartozik, hogy

Kontsek akkoriban alkuban állt a várossal a kereskedelmi kertészeti telepét illetőleg. Ezért szüksége volt a sajtó hangulatára. A vendégszerető házigazda ez alkalommal meguzsonnázta az újságírókat. Természetesen ott volt Balassa Sándor «fűszerkesztő» is, aki közvetlen az asztalontás előtt szólásra emelkedett és azt fejtette, hogy jóra való háznál az a szokás, hogy az újságírók tányérja alatt levélboríték legyen. Balassa ur célzását mindenki elérte és a jelen volt tisztességes újságírók (ilyen is volt ott néhány) felháborodva tárgyalták maguk között Balassa ur botrányos, de teljesen az egyéniségéből fakadó elszólását.

Mikor a Balassa ur tolla serceg.

Akkor biztosan valami nagy panama büzlük, mint az alábbi eset is bizonyítja. A legutóbbi színházpályázat alkalmával Zilahy igazgatónak szüksége volt a sajtó «önzetlen» támogatására és olyan újságírókat keresett akikkel lehet «okosan beszélni». Természetesen Balassa ur az elsők között volt, akik szolgálataikat felajánlották a színházigazgatónak. Ezt a tényt Tóth Aurél táblabíró egyik ajtóárgyaláson nagyon találóan és frappánsan úgy jellemezte, hogy Balassa ur tolla meg nem engedett irányban sercegett. Csak az is természetes, hogy nem ingyen sercegett. Balassa Sándor, mint az «Esti Hírlap» akkori szerkesztője, ekkor a többek között egy 500 koronás váltót kapott «nem rendeltre» a színházigazgatótól, ezenkívül nagyobb összegű készpénzt is kapott. Ezen fizetések fejében Balassa Sándor «szerkesztő» urnak az volt a kötelessége, hogy amíg Zilahyt egekig magasztalta, a többi pályázókat a sárga földig lepocskondíázza, amint csak egy bérenc-tolltól kitelik.

Az ilyen természetű panamákban nagy gyakorlata van Balassa Sándornak. Mutatja az is, hogy oly ügyesen üzte kis piszkos játékaikat a színházpályázat alkalmával, hogy még a kiadója sem jött rá és Horovitz Zsigmond kiadó csak akkor tudta meg a «szerkesztő ur» piszkos machinációját, amikor azokat több sajtópör tárgyalása alkalmával a bíróság előtt kénytelen-kelletlen ki kellett teregetni.

Ezt nevezzük mi alávaló perdításágnak. Az újságírásban nincs undokabb, alávalóbb, mint mikor valaki jobb érzés és meggyőződés hiányában eladja a tollát és az emberek előtt mégis a tisztesség látszatával akar minden áron brillirozni. Undrító dolog.

Ez a Balassa Sándor lelke és egész egyénisége.

Rigmus.

A sok szenzációból kérem, máma Mit tartalmazzon e makáma?
A napi élet gyors kereke forga Olyannyira,
Hogy szinte eltűnt a híres uborka. Habár meleg van, nagy meleg,
Nem alszanak az emberek.
Nem alszanak,
Cselekesznek,
(Nem jó rim ez: szanak, szenek?)
S ami a lényeg:
Vannak események.

En mindenképen tisztetem a nőt,
Hát elsősorban említem meg őt,
Vagy téged, — szebb, ha így aposz-
trofálom —
Téged, te drága, himes álom,
Téged, aki fűtöl és fujsz a
Buta moráira: Hárli Lujsza.
Az újságírók, kik nagyon szeretnek,
Ó, hány hasábot töltöttek veled meg.
Esetedből a rotációs-hasnak
Csak úgy omlott a sok betű,
A vékony és a vastag.
Megszégyenit filharmoniait s gram-
mofont

A sok dicső akord
Mit e pofont.

Az ember végre,
Ha könnyű is a vére,
S a világ felett bármiképp mulat,
Ezután jól nem alhat,
Reá szomoruan hat
Egy fordulat.
Nem régen
Tapasztaltuk sötétén,
Hogy drágították szörnyűképpen
Háromezer perccel éppen
Nem a dőhányt, nem is a szeszt
S nem a gyűlöletet,
De a vasúti árifát.

Eztán, ha majd megunjuk a debre-
czeni drágaságot,
S kengér és husnak ára örült ma-
gasra hágott,
Szóval, ha itt már nem lehet meg-
élni
S levegőt kell cserélni,
Pestbudára
Menni egy kis megnyugtató turára,
Pihenve feledni a munkát
S élvezni egy kis orfeumkát:
Ez az öröm
Egy pár kroncsival többé jön.

Jóváhagyás. A belügyminiszter értesítette Debreczen város tanácsát, hogy a debreczeni ortodox izraelita hitközség alapszabályait jóváhagyta.

Eötvös Károly Lajosnak, a Magyar Gyermektanulmányi Társaság «Füzetes Vállalata» szerkesztőjének kezelebb megjelent művei: A kis világ, Legújabb Flóri könyve, III. bővített, számos képpel díszes kiadás. Rákóczi-szinnűvek, az ifjuság számára. Költemények. A két előbbi kötet 1 K 40 f., illetőleg 2 K bolti árban a kiadó Franklin Társulatnál, az utóbbi 3 K bolti ár helyett postai franco küldéssel együtt 2 K-ért a szerzőnél (Budapest, Pozsonyi-ut 4. c.) rendelhető meg.

Lopás a Csapó-utcán. Péchy Katalin Csapó-utca 59. szám alatti lakosnőtől tegnap este 9—10 óra között a nyitva tartott előszobából egy darab bársony tülk és egy krémszínű csipkélével díszített fekete selyem ruhát valaki ellopott.

Megégett uri nők. A nyírbogáti határban levő Semsey-birtokon élt Égető Mihály gazdatiszt feleségével, Papp Margittal és ennek nővérel, Jolánkával. A két urhölgy tegnap délelőtt az ebédfőzéshez készült és hogy könnyebben menjen a tűzrakás, petróleumot öntöttek a tűzhelyre. A tűz egyszerre lángot vetett, a nagy petróleumos bádögédény felrobbant és egy pillanat alatt lángban állott mind a két nő ruhája. Papp Jolánka, a gazdatisztné nővére néhány óra alatt belehalt az iszonyu sebekbe. A szerencsétlen Égetőné ma a kórházban a szörnyű kinok következtében, az anyasága hatodik hónapjában, ikreket szült. Mindkettő halva született. Az orvosok nem bíznak az asszony felgyógyulásában.

A vasárnapi ünneprontók. A vasárnapi munkaszünet betartása felett a rendőrség folytatta vasárnap is az ellenőrzést és ezuttal kilenc esetet jegyeztek fel oiyat, mely büntetendő eljárást von maga után.

Nászút repülőgépen. Graham White, a kiváló angol aviatikus, néhány hét előtt megműsült és nászútját repülőgépen kezdte, amennyiben Londonból Doverbe repült. Onnan aztán hajón folytatta útját Franciaországba, ahol a mézesheteket elöltöztötte. Mult szombaton aztán Graham White fiatal és rendkívül gazdag feleségével megint visszatért Angliába, de nem a régi banális közlekedési eszközökön, hanem repülő gépen. — Párisban feleségével együtt felült a repülőgépre, amelyet odahozott, azután Bucon és Boulogne-sur-Meren át, ahol leszállt és a La Manche-csa torna felett elröpült Doverbe.

Véres menyegző. Czako Zoltán gazdag birtokos peneszeleki menyegzőjén a vendégek összeverekedtek. Lengyel Miklós és György halálukat lelték, Koszty László súlyos sérüléseket szenvedett.

Halárasújtotta a villám. Nagy égháboru volt a minap Sátoraljaúj helyen. Özvegy Vadászi Antalénak munkásai szénagyűjtéssel foglalkozkodtak a mezőn. A nagy zápor elől Csoma István munkás egy közeli fa alá menekült. Kevéssel több a villám ugyanabba a fába csapott és az alatta rejtőző munkást valóságos szénné perzselte. A szerencsétlen ember szörnyet halt. Két társa megmenekült.

Szerencsétlenség a vonat miatt. Szalárdi Károly kölyki vasuti ór 11 éves Ilonka nevű kis leánya különös szerencsétlenség áldozata lett. Egy hasáb fákából rakott asztagra mászott fel és onnan várta a közeledő vonatot. Az elrobogó vonat dűbörgése, füstje teljesen elszédítette a kis leányt, ak' lezuhant a magasból. — Több dorong is ráesett és a kis leány agyrázkódást szenvedett. Néhány óra alatt meghalt. A királyi ügyészség megindította a nyomozást, hogy mennyiben terheli gondatlanság a kis leány születését.

A babona hazája: Magyarország. A szentesi csendőrség letartóztatta Lévai Istvánné pusztamányszi asszonyt, aki füvekkel, ráolvasással, ördögűzéssel foglalkozott és kuruzslószerével halálos beteggétette Farkas István pusztamányszi lakos feleségét. A ravasz asszony azon a címen, hogy Farkasné meg fogja gyógyítani, apró részletekben százötven koronát csalt ki tőle.

Myugdíjas ember pénzbeszedőül felvétetik cím a kladóhivatalban.

Fakivitelünk Tripoliszba. Néhány olasz cég egy román pénzügyi támogatásával nagymennyiségű fát vásárolt a tripoliszi harcterre való szállítás céljából. De nemcsak fát, hanem élelmiszereket, főleg hüvelyeseket is babot vásároltak és ezt, valamint a fát Fiuméből szállítják hajón Tripoliszba.

Csendőrök

harca az aratómunkásokkal

Tegnap délelőtt a fehérgyarmati uton véres affér játszódott le. Két részeg napszámos, Tóth Márton és Dániel Gábor megtámadott egy csendőrszervezetből és egy közhuszárból álló járőrt, s megakarták verni őket. A járőr eleinte csitítani próbálta a nekivadult napszámosokat, a mikor azonban ez nem használt s a napszámosok kezét emelték a csendőrök ellen, akkor azok, az utolsó végszükségletben kardjukat használták s súlyos sebeket ejtettek a kőtekedő embereken.

Tegnap délelőtt Toldi Imre csendőrszervezet és Szabó Mihály nyíregyházi közhuszár, pótcsendőr teljesítették szolgálatot.

Portyázás közben a járőr észrevette, hogy a vasut mentén az árokban két élettelennek látszó ember fekszik.

A csendőrök közelebb érve, észrevették, hogy az emberek részegek s ügyet sem vetve rájuk, tovább akartak menni. A részeg napszámosok, mikor észrevették a csendőröket, hirtelen felugrottak az árokból, a csendőrök lovai elé állottak, megragadták a kantárszárat, s lekarták rántani a csendőröket.

A csendőrök eleinte csitítani igyekeztek a részeg embereket, kérlelték, hogy menjenek el az utból, ne csinaljanak kellemetlenséget.

A napszámosok azonban erre nem voltak hajlandók, hanem gorombászkodni kezdtek a csendőrökkel, majd egyikük Toldi Imre csendőrt megütötte. A megbántott csendőr ekkor fegyveréhez nyúlt, kardot rántott, s lesújtott vele bántalmazója fejére, aki véres fejjel bukott a porba. Ezt látva a másik részeg napszámos, nekiesett a közhuszárnak s ütlegelni kezdte. A megtámadott közhuszár szorult helyzetében szintén kardot rántott, s súlyos sebet ejtett támadóján.

A csendőrök sérültjeit a fehérgyarmati közkórházba szállították.



Az ideai hadgyakorlatok.

Tegnap érkezett le Csanád vármegye alispánjához a belügyminiszternek a hadgyakorlatokra vonatkozó része. A rendelet már megállapítja a hadgyakorlatok idejét és terét. A hadgyakorlatok szeptember hetedikétől szeptember 12-ig bezárólag 5 cs. és kir. fensége, Ferencz Ferdinánd főherceg jelenlétében Békéscsaba, Szeged és Temesvár között fognak lefolyni. A hadgyakorlatok színhelye: északról Szentés, Békéscsaba és Gyula; keletről Kisjenő, Pankota és Lippa, délről Temesvár, Nagyikinda, Tiszahegyes és Tiszaszentmiklós, nyugatról pedig a Tisza folyó által határolt terület lesz. Ferencz Ferdinánd trónörökös Mezőhegyesen fog lakni.

A miniszteri rendelet felhívja az alispánt, hogy intézkedjék, miszerint a hadgyakorlatok lefolyása a nézőközönség között az ellenfelek között levő területen, valamint az egyes csapatoknál és törzseknél ne zavartassék, különösen pedig katonai parancsnokságok ilyen irányú intézkedéseiben politikai hatóságok és azok közvegyei által teljes erőből támogatassanak.

Felhívja a belügyminiszter végül az alispánt, hogy a törvényhatóságoknak a hadgyakorlatok területére eső részein a közlekedési utvonalak és hidak jókarba hozatala és használhatóvá tétele iránt a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtegye, továbbá intézkedjék abban az irányban, hogy járványos betegségek továbbterjedésének eleje vételessék az ivóvíz szolgálatot kutak tudomásra hozassanak.

Azok a házak, amelyekbe fertőzőbetegek vannak, megjelöltessenek és a hadtestparancsnokságok, esetleg pedig a működő csapatok legközelebbi parancsnokai járványbetegségek fellépéséről haladéktalanul értesíttessenek. Az alispán a rendeletvétele után azonnal megtette a szükséges intézkedéseket.

Az alkohol és a gyermekvédelem.

(Egy kis elmélkedés)

Egy üzletben, ahol poharankénti pálinkamérés is van, beállt reggel hat óra előtt egy sápadt arcú, 10-12 év körüli fiú, kér egy féldeci szilvóriumot s egykedvűen, az iszások nyugodtságával kezdi szűröcsölni, lassan, hogy annál tovább élvezhesse a pokoli kéjt, amit neki az ivás nyújt. Az üzletes rideg egykedvűséggel nézte vendégét, ki, mint a jelek elárulják, gyakori vendége lehet; nekem pedig a fejembe tolt minden vér és halomra ömlött felemben sok kérdés, hogy: lehet-e ezt törvényesen megengedni? lehet-e ilyen gyermeknek jó szívvel a kezébe adni a méregpoharat? tudnak-e erről a gyermekvédő egyesületek? a hatóság s még a jó Isten tudja ki nem? S minde kérdésekre egy mondatban adtam meg magamnak a feleletet: Ezért a mindenkor kormányok a felelősek, mert nemhogy csökken-

tenék a szesztermelést, hanem szaporítják és növelik, hogy a szeszadó fedezze az államháztartás egy jelentékeny részét, hogy több teljen a hadseregre s az nem jut eszükbe, hogy kóros, beteg emberekből nem lehet erős hadsereget szervezni.

Aztán eszembe jutott az emberek gyarlósága, ami oly igen elősegíti minden hatalom célját; ami oly makacsul utját állja minden nemes akciónak és legtöbbször lerontja a már felépített jótekonysági intézmények szentélyét is. Mert hiszen mit ér, ha a patrogane egylet, a gyermekvédőliga, a fehérkereszt egyesületek és még több más fáradozik a nemes cél érdekében, hogy ha a nagyközönség nem látja meg a serdületlen gyermekeket övező veszedelmet és nem igyekezik azt elhárítani minden egyes esetben.

A példaként itt említett gyermek is egy polgártársunk gyermeke; így a rossz gyermektársaság elronthatja a mi gyermekünket is, azért ne csak elkülönítve gondolkozzunk a saját gyermekünkről, hanem huzzunk párhuzamot az összes gyermekek között, hogy a saját fiunk, leányunk iránt való szeretetünkben ne idegenedjünk el más gyermekétől. Eh-ből aztán önként fog következni, hogy adandó alkalommal az utolsó pillanatban is kiütjük az eltelvegedett kezéből a poharat és megdorgáljuk a kereskedőt és jóvá intjük a gyermeket.

Ne várjunk mindent az egyesületektől, magunk is tegyünk valamit!

Sigma.

Blaustein

Balassa Sándor Szatmáron

Emlékezzünk régelekről...

Balassa Sándor Szatmáron is volt «lapszerkesztő». Ott még a régi nevén, Blausteinnek ösmerik az ál-hirlapíró panamistát. Sok piszkos panamát követett el már Balassa ál-hirlapírói pályafutásán. Szatmáron ösmerik még a veséjét is ennek az alaknak. Az «Uj Szatmár» kitűnő tollu szerkesztője, Dénes Sándor a többek között a következőket írja a debreczeni sajtópanamistáról:

Debreczen polgármestere egy pár nappal ezelőtt átiratot intézett az Uj Debreczen szerkesztőségéhez, amelyben felhívta a lapot, hogy «írásmodorán» valamit enyhítsen. Balassa (Blaustein) Sándor debreczeni ál-hirlapíró e rendelettel kapcsolatban olyan tudósítást küldött fel az Est-nek, mint-ha a Uj Debreczen valami megtűrt kisérglap lenne, amely revolverezésből él. Az Uj Debreczen szerkesztője, miután megtudta, hogy a rosszhiszemű tudósítás kitől eredt, leleplezte Balassa Sándort.

Ime Szatmáron is ál-hirlapírónak ösmerik ezt a komisz sajtóbetyárt, aki ezek szerint ottani «működése» alatt is éppen olyan gazul élt vissza az ujségíró névvel, mint Debreczen városában. Sok év mult el már Ba-

lassa-Blaustein szatmári szereplése óta és még mindig ijedten emlegetik az embereket, mint rutinirt ál-hirlapírókat, aki ott is olyan gazdagokat követett el, mint Debreczenben.

HASZNÁLJON! Szaggatás, fejfájás, oldalnyílás, hát- és deréktájdalmak ellen Dr. Borovszky-fele most már kellemes szagu

BOROLINT

Ara 80 fillér, próbaüveg 50 fillér.

Mosakodásra: szépitő és a legjobb fertőtlenítő

Borolin-szappant.

Ara 30 és 80 fillér.

Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

Borolin-cukorkát.

Ara 20 és 40 fillér.

Kapható az ország nagyobb gyógytáiraiban és drogériáiban.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ gyógyszerészeknél, KÖZPONTI DROGÉRIÁBAN,

DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ ésBÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, — Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerészertárában. — Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.

Viszontelárusítók kerestetnek! — Kérjen ingyen használati utasítást! Próbauveg állatorvosoknak ingyen

Központi Borolin-Főraktár Budapest, II. Margit-rakpart 45. szám.



Preisler Simon

épület- és műlakatos

Debreczen Rákóczi-u. 38

Készít minden e szakmábavágó munkákat. Pontos kiszolgálás. Olcsó és szolid árak mellett. Kert és sirketések a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelben.

Megvan! Megvan! a költő király.

A párisi Léon Dierx trónusa immár nem gazdátlan. Páratlan hercehurcák, népgyűlések, író-gyűlések, — költőgyűlések, körkérdések után sikerült méltó utódját megtalálni Paul Fort személyében, aki a legjava íróknak és költőknek volt jelöltje. Egyéb-ként egész sereg más jelöltet is ajánlottak a hetek óta tartó választási hadjárat során, köztük néhány inkább tréfás alakot is, például Raoul Ponchont, a kabaret-költőt. A szavazás különben néhány napilap hasábjain folyt le s belőlük kivágott szavazó-cédulák megszámlálása után került ki győztesen Fort.

Paul Fort még aránylag fiatal ember, (az elődei nála mind jóval idősebb korukban ültek a költő-király székebe), 1872-ben született Reims városában. Külsőjére nézve a hagyományos bohémot juttatja az ember eszébe, aminőnek ezt a típust vagy husz esztendővel ezelőtt ismertük. — Allandóan feketében jár, a nyakán lobogó csokorra kötött fekete kendő, a fején széles karimájú puha kalap. A haja természetesen lobogó, hullámos fekete sörény. Párisban idejének nem kicsi részét a kávéházában tölti, ugyanabban, amelyikben halála előtt Jean Moréas-t ülte körül udvara. Fortnak is megvan a maga udvara: fiatal írók, költők serege, a mely quartier-latinbeli vándorlásain is elkíséri. Az új költőkirály jó kedélyű, vidám, igen szeretetreméltó ember s nemcsak bohém, hanem dolgos művész is. Amikor igazán dolgozni készül, olyankor hátat fordít Párisnak és elvonul a vidékre. — Egyik városból a másikba teszi át hadiszállását s meg-megéneki azokat a tájakat, amelyek mélyebb hatást tettek rá. Ilyenformán egy kisebb verseskötetben egész Franciaországot megénekelte már. Költészete egyáltalán nem egyhangú. Egymást váltogatja benne a komoly, vagy mélabus, a tréfás, vagy epikai, a népies, vagy a raffiniált hang és előadás. Lényeges, hogy mindaz, amit mond, érdekes. Alig néhány nappal ezelőtt jelent meg a tizennegyedik verseskötete, a «Vivre en Dieu» című, amely egy panteista léleknek származása.

Közgazdaság.

Megakadályozhatjuk-e a legelő kiégését?

Ha tavasszal végig utazunk az Alföldön, gyönyörű zöld legelőket lesz alkalmunk látni. Ha azonban augusztusban ugyanezt az utat megtesszük, akkor kopár és kiégett minden, mert a mi legelőink, különösen az alföldi legelők, nyár derekán kislúnek, kiégnék, amely körülménynek csak egyik oka a nagy meleg, de számos más oka is van. Nem fölösleges kissé foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy miként lehetne legelőinket a nagy meleggel szemben ellentárolható tenni, miként lehetne a kiégestől megvédeni?

Azról kell mindenképp gondos-

kodnunk, hogy a téli nagy csapadékmennyiség behatolhasson a legelő talajába, hogy az odajutott viz konzerváltassék, mert természetes az, hogy mennél több víz jut télen át a talajba, annál jobban fogja az kibírni a szárazságot, annál kevésbé fog kiégni. Ezt pedig az által érhetjük el, ha ősszel a legeltetés befejezése után az összes legelőket keresztül-kasul jól megboronáljuk, miáltal módot adunk arra, hogy levegő és víz hatolhasson be a talaj mélyébe; a boronálás által azonban egyszerűs mind a mohát és egyéb oda nem tartozó növényi elősdiéket is pusztítjuk, amelyek szintén vizet és tápláló anyagot vonnak el a talajtól.

Ezen őszi boronálást megelőzőleg minden második évben trágyázzuk is a legelőt, mert különben kifogy a talajból a növények táplálkozására szükséges anyag. Miután pedig istállótrágya nem áll rendelkezésünkre, abból a célból, hogy a legelőket is azzal javítsuk, 120—150 kg. szuperfoszfátot kell kiszórni az őszi boronálás előtt.

De nemcsak ősszel, hanem tavasszal is meg kellene boronálnunk a legelőket, mert a talaj tavaszig rendszerint összeülepedik, s így a boronálás által ősszel megszakított hajcsövesség ismét helyreáll, s a talajviz elpárolgása ezáltal fokozódik. A tavaszi boronálás által tehát csökkentjük a talaj vízenek gyors elpárolgását, s ez megint csak arra vezet, hogy hosszabb ideig képes ellenállani a nyári szárazságnak.

A legelők gyors kiszáradását akadályozzuk az által is, ha nem legeltetjük az egészet egyszerre, hanem csak szakaszonként. Egyrészt illetően módon több takarmányt nyerünk, — másrészt pedig a növényzet gátolja a víz elpárolgását. Ha tehát egyszerre legeltetjük az egészet, egyszerre indítjuk meg a víz fokozottabb elpárolgását. Ha ellenben csak szakaszonként legeltetünk, akkor a nem legelt terület vízpárolgása csökken, bujább, erőteljesebb, mélyebre ható gyökérzettel bíró növényzet fejlődik ott, amely a nagyobb szárazságot már csak azért is jobban bírja, mert gyökerei a talaj mélyebb rétegeibe hatolnak.

Ugyanezen célból nem célszerű a legeltetést nagyon kora tavasszal megkezdeni, csak lehetőleg teljes felszikkadása után; nyáron át is tudnánk időben ne legeltessünk, ősszel pedig idejében hagyjunk fel a legeltetéssel, hogy tavaszig pihenjen a talaj s új munkára erőt gyűjtsön.

Olcsóbb lesz a szóda. Monfalcone-ban nagyobb szabású ammoniak-szódagyár létesül. A gyár építése már megindult, úgy hogy az előreláthatólag egy év múlva üzembe lesz helyezhető. A gyár a nyersanyagul szolgáló sót igen olcsó áron Tuniszból fogja beszerezni, amire nézve a részvénytársaságnak a francia gyarmati kormányval sikerült megállapodásra lépnie. A mézskő olcsón való beszerzése szintén biztosítva van. Az új gyár, amelynek működése elé a szódaipar fogyasztói nagy érdeklődéssel néznek, évente 4000 vagon szódat fog előállítani, a miből 1000 vagon elhelyezése az eddigi létesült előnyös kötések alapján már is biztosítva van. Az új gyár üzembehelyezése révén a szódaárak 100 kg.-ként mintegy fél koronával csökkenni fognak.

A felelős szerkesztő távollétében

A szerkesztésért felelős Voith György.

HÁRSFALVA gyógyfürdő klimatikus gyógyhely.

(Vasuti állomás.) Posta- és távirada. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Füledőny május 1 — szeptember 30.** Gyönyörű fekvés. Özöndus hársfa és fenyőfaerdők. — Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyő beléggző termék-Inhalatorium), savanyúvizes és vasas ásványvízfürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. **Gyógyvíze kitűnő hatású** tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége- és tüdőhurut, máj- és lépdagasztók, hólyaghurut, specificus a görvényes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histéria, szédülés, nehézlégzés, hipochondéria, vérbajok, köszvény, görvény, bujakkór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Részletebb felvilágosítással szolgál Hársfalva, Bereg megye.

a fürdőigazgatóság.

Ideggyenge férfiak!

Az elgyengült erő azonnali visszahozására legmegbízhatóbbak az

Evalon-tabletták,

melyeknek káros következményük nincs. Próbadoz K. 4.40 1/2 doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerlár
Pozsony, II. Frigyes főherceg-ut 20

Van szerencsém a negyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben, **Csapó-utca 14. szám alatt** a Halász Lidor, régi (Törő-féle) Csokonay hoz címzett

vendéglőt folyó évi július hó 1-én átvettem.

Naponta frissen csapolt kőbányai sör, valamint kitűnő borek állandóan a negyérdemű közönség rendelkezésére állanak **KITÜNŐ MAGYAR-KONYHA.** Főtörekvésem, hogy a t. vendégeimnek a legnagyobb megelégedését kiérdemeljem. — A negyérdemű közönség szíves pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Lévai Izsó vendéglős.

Szent László (Püspök) hévíz-gyógyfürdő.

Nagyvárad mellett, Dants István fürdőbőrlo kezelésé alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed órai távolságban. Május—augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hírt 41° C. meleg természetes hévíz javalva van: az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi ioboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál; köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiásnál); különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál, májbajoknál és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: **Dr. Nagy Ignác.**

A különböző igények szerinti berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 korona 60 fill. és 8 korona közt váltakozik. Gyógyterem (Kursalon) hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép klátással. Éttermek, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis.

Öt tükörfürdőn és 13 kádfürdőn kívül mőtördők is vannak rendezesítve. Ujonnán épült uszoda uszás tanítással és homokkurával. Fürdők 40 fillértől 2 korona 40 fillérig. — Elsőrendű kitűnő zenekar. Telefonösszeköttetés Nagyváraddal. — Villanyvilágítás. — A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a börtő saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

Amerikai Partí Áruház Hatvan-utca 20.

Legolcsóbb bevásárlási forrást!

Egy vidéki banknál elzalogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árukat alábbi olcsó áron ajánlom a n. é. vevő közönségnek.

Finom zefir férfi ingek K 2.50-től
Finom fehér " " " 2.—
Férfi gallérok " " " .18 "
" " " " " .50 "
Fü és leány szalmakalapok " .30 "
Finom női baist és zefir blousok " " " 2.—
Finom női selyem blousok " 3.—
Férfi nadrágtartók " " " .50 "
Kész pongyvlák minden kivételben " " " 4.30 "
2 méter szerb vászon " " " .22 "
Selyem sálak minden elfogadható ártért.

Tisztelettel Löwenheim Albert.

— Fényképezési alkalmaknál nagy raktárt Horovitz Zsigmond papíraru üzlete: Piac-utca 12., Csapó utca

— 4000 darab Lusztler

köpeny érkezett minden színben és fazonban — már 10 koronától kezdve — **RÓZSA LAJOS** vezetése alatt álló Divat Áruházba, (Alföldi Takp. palota), mosó Belén pongyolák 9 korona. — Kosztümekek, elegáns kalapok most már leszállított árban

SALVATOR



**GUMMI SARKÁK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!**



Mindenütt kapható.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII. g/

Fővárosi hölgyek legkedveltebb szépségcsere
a FÖLDES-féle
MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépsítő és finomító. A Margit-crém a bőr azonnal feveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvjá az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD
KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond H-Böszörményben Brcsey Gábor gyógytárakban.



Előpatak

gyógyfürdő

nagymennyiségű rádiumot tartalmazó viz. Természetes szénsavas (neuheimi) fürdők.

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méh hurutos bántalmánál, máj- és lépajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek. A nagyhírű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, természetes szénsavas (neuheimi) fürdők, vízgyógyászati kezelés, masszázás, svédorna d'álikus éltend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig.

Vasúti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15 től június 15 ig és augusztus 20 től szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50% al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz használ is használható és üdítő kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPER

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

VILLANY

Csillárok a legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig jutányosan beszerezhetők Továbbá mindenféle felszerelési cikkek, valódi Dr. JUST WOLFRAMÉGÓK 16-50 gyertyafényig Kor. 1.50

Földvárinál

Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyár és Villamos Műszaki Felszerelési Vállalat. Plaez-utcai barak.

Telefon 168. Gyár Széchenyi-u. 55. Telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás

FEDÁK

Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns töl a lábbeli

Mert

puhán
tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert

a legkényesebb izlést
kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz,
mint egy más doboz 30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedüli olcsóság

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tiz) fillér

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kérietik.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

HA NINCS PÉNZE és szüksége van va-zon, a ri ó, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyeg e. Papián és flanel takarók, férfi és női felőtök, kész férfi, fiu öltöny vagy tükör, kép és butor, a mai napról fogva o y olcsón lesz el dva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabejártaást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Azonnali belépésre és állandó munkára keresek egy oly kefézőt munkánót, aki szépen szurkolni és behuzni tud. Jó fizetés és teljes ellátás, utiköltséggel együtt, biztosítva. Cim a kiadóhivatalban.

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horovitz Zsigmond papiráru üzletében, Piac—Csapó-utca sarkán.

LUCERNA friss vágású, ölenként 8 fillérréval kapható Bíró Pálnak mikepércsi országút mellett eső kertgazdaságban.

CSINOSAN butorozott különbejáratu utcai szoba villanyvilágítással kiadó Vörösmarty-u. 1.

LÉPCSŐHÁZI bejárta! kisebb butorozott szoba közel a főterhez azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

PORTÁLT veszek, 6—8 méter széleket, jót. Piac-utca 15., irodában.

ÖNT IS ÉRDEKLI! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vaszon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Halvan-u. 17.

KIADÓ Csapó-utca 93. számú ház egész udvarral, 33 méter utcai frontál bármely üzleti célra. 1200 korona évi bérért.

KIADÓ lakás a Piac utca 59. számú Seinfeld féle házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912 évi november 1-től kezdve kiadó. Értekezni a házmesternél.

EGY butorozott szoba Csapó-utca 19. sz. alatt kiadó esetleg 2 ur részére.

PIAC-U. 85. sz. alatt, a jelenlegi bogdaga helyiség azonnal kiadó. Értekezni Wiener Adófnál Kossuth u. 27.

TISZTESSÉGES fiatal bejárónő egész napra könyvvel jelenkezhet Kigyó-utca 41. sz., délután 2—6 óra közt.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkalmazásra azonnal beléphet. Eötvös utca 64.

BUTOROKAT konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József-asztalos (Csapó) Berei-utca.

Vizvezeték, Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

MOLL-FÉLE Seidlitz-Por.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmunkacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE SÓS BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle SÓS BORSZESZ nevezetesen mint a fájdalomcsillapító bedörzsölésiszert köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.



Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásáért és ápolásáért úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-széküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utárvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kórni.

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidáru üzlete (Varosház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyo harisnya és

párisi ujdonságokban

Nyomatón Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen. Darabos-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.

Szliács aczélfürdő Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 30-ig. Felülmulhatatlan vérszegénység, sarkór, női bajok, hátgerincz és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. NADOSSY ISTVÁN hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. az Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye).



Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütopora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóledelt nyut.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Hygienikus ujdonságok



és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva!

Feltétlenül biztos!

„Fatime“ I. és II. minőség, Ára tucatonként 6 és 8 K. „Semiramis“ I. és II. min. Ára tucatonként 10 és 12 K. Ezen új és modern technika szerint készült óvszerkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülönlegesség. — Ára 15 korona. Széküldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

RELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummi áruk gyára Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapítottatott 1878.

Telefon 13—76.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyro.

Egy szelvény 7 kor. 3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor. teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor. (kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 17 kor. elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvény lehet szalonruhához 20.—Kor. szintegy felöltőszövet, turistalódat, szelvénykangart stb. gyári árakon kűd mint megbízható és szolid óg mindenütt lemeri postagyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előzők, a melyeket a magánnevű úr, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentős mértékben, legolcsóbb árak. Óriási választék. Műtárá, figyelmeztetés, még a legújabb rendszertől is, teljesen friss árban.